

Uz sākumlapu>Jūsu tiesības>Atbildētāji (kriminālprocesā)

Atbildētāji (kriminālprocesā)

Trīja

Šajās faktu lapās ir izskaidrots, kas notiek, ja persona tiek turēta aizdomās vai apsūdzēta par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, ko izskata tiesā. Lai iegūtu informāciju par maznozīmīgiem ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem, kuriem parasti piemēro fiksētu sodu, piemēram, naudas sodu, skatiet 5. faktu lapu. Ja esat noziedzīgā nodarījumā cietušais, pilnīgu informāciju par savām tiesībām skatiet šeit.

Kriminālprocesa pārskats

An Garda Siochána ir piešķirtas dažādas pilnvaras personu apturēšanai un pārmeklēšanai, kā arī pilnvaras aizturēt personu, ja uzskata, ka tā ir izdarījusi vai izdara noziedzīgu nodarījumu, kuram var piemērot aizturēšanu.

Pēc nonākšanas *Gardaí* apcietinājumā An *Garda Siochána* pārstāvis izskaidros jūsu tiesības, kuru starpā ir tiesības runāt ar juriskonsultu un ārstu, kā arī tiesības uz tulku, ja jūs to pieprasāt. Pastāv īpaši noteikumi bērniem apcietinājumā, kas nosaka, lai iztaujāšanās būtu klāt atbilstošs pieaugušais.

Šajā posmā var lūgt jūsu piekrišanu DNS paraugu ņemšanai, pirkstu nospiedumu ņoņemšanai, fotogrāfijas uzņemšanai un/vai lūgt piedalīties atpazīšanā starp citām personām.

Izmeklēšanas laikā An *Garda Siochána* pārstāvis var jums izvirzīt apsūdzību noziedzīgā nodarījuma. To var izdarīt, izsniedzot apsūdzības rakstu vai pavēsti par ierašanos tiesā norādītajā datumā. *Gardaí* nosūtīs izmeklēšanas informāciju [ģenerālprokuroram](#), kurš izlems, vai ierosināt lietu valsts vārdā.

Jūs var atbrīvot nekavējoties, pamatojoties uz galvojumu (*Station Bail*) par ierašanos tiesā, vai jums var būt nepieciešams iesniegt galvojuma pieprasījumu [apgabala tiesā](#) vēlākā posmā.

Nelielus pārkāpumus – kriminālpārkāpumus izskata apgabala tiesā. Smagākus noziedzīgus nodarījumus jeb noziegumus izskata tiesnesis un zvērinātie. Kriminālprocesa laikā jūs vienmēr uzskata par nevainīgu, kamēr nepierāda jūsu vainu.

Jums ir tiesības uz juridisku konsultāciju. Ja nevarat samaksāt par pārstāvniecību tiesā, jūs varat pieteikties [juridiskajai palīdzībai](#).

Ja jūs notiesā, jūsu vaina nodarījumā ir pierādīta neapšaubāmi. Ja esat notiesāts apgabala tiesā, jums ir tiesības apstrīdēt notiesāšanu vai sodu. Ja jūs atbrīvo no apsūdzībām, lieta ir izbeigta un jums vairs nevar izvirzīt turpmākas prasības.

Ja par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu jūs notiesā zvērinātie, jums nav automātiskas tiesības iesniegt apelāciju un par turpmākajām darbībām ir jākonsultējas ar savu juridisko komandu.

Sīkāku informāciju par visiem procesa posmiem un par savām tiesībām skatiet faktu lapās. Šī informācija nevar aizstāt juridisku konsultāciju, un tai ir tikai informatīva nozīme.

Eiropas Komisijas loma

Lūdzu, ņemiet vērā, ka Eiropas Komisijai nav nekāda loma kriminālprocesos dalībvalstīs un tā nevar palīdzēt sūdzību gadījumā. Šajās faktu lapās ir sniegta informācija par to, kā un kam iesniegt sūdzību.

Noklikšķiniet uz norādītajām saitēm, lai iegūtu nepieciešamo informāciju

1. Juridiskas konsultācijas saņemšana

2. Manas tiesības noziedzīga nodarījuma izmeklēšanas laikā

Aizturēšana

Iztaujāšana un policijas izmeklēšana

Pārmeklēšanas

Pirmā izskatīšana tiesā

Sagatavošanās tiesas procesam vai vainas atzīšana pirmstiesas izskatīšanā

3. Manas tiesības tiesas procesa laikā

4. Manas tiesības pēc tiesas procesa

5. Ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumi

Lapa atjaunināta: 26/01/2012

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstīs. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

1. Juridiskas konsultācijas saņemšana

Neatkarīgas juridiskas konsultācijas saņemšana ir ļoti svarīga, ja kādā veidā esat iesaistīts kriminālprocesā. Faktu lapās norādīts, kad un kādos apstākļos jums ir tiesības uz advokāta pārstāvniecību. Tajās arī sniegta informācija par to, ko advokāts darīs jūsu labā. Šajā vispārīgajā faktu lapā norādīts, kā atrast advokātu un kā tiks segtas izmaksas par advokātu, ja nevarat atļauties samaksāt.

Advokāta atrašana

Ja esat apcietināts un jums nepieciešams advokāts, *Gardaí* iecirknī būs pieejams saraksts ar to juriskonsultu vārdiem, kuri būs gatavi nākt jūs apmeklēt, lai sniegtu konsultāciju. Sarakstā ir iekļautas tikai tās personas, kuras var ierasties *Gardaí* iecirkņos 24 stundas dienā.

Ja jūs neesat apcietinājumā, taču jums ir nepieciešama krimināllietu advokāta konsultācija, sazinieties ar [Trījas Juristu biedrību](#), kurā jums nosauks to juriskonsultu vārdus, kuri strādā aizsardzībā krimināllietās. Biedrībai nav atļauts ieteikt juridiskās firmas.

Vislabākais veids, kā atrast šajā jomā specializējušos advokātu, ir mutisks ieteikums no personas, kura iepriekš ir bijusi līdzīgā situācijā. Kā arī jūs varat mēģināt meklēt internetā, jo daudzām juridiskajām firmām mūsdienās ir tīmekļa vietnes, kurās norādītas specializācijas jomas.

Samaksa par advokātu

Trījā ir juridiskās palīdzības sistēma, kas atsevišķos gadījumos ļauj nodrošināt bezmaksas advokāta pakalpojumus aizdomās turētai vai noziedzīgā noziegumā apsūdzētai personai.

Ja esat aizturēts *Gardaí* iecirknī, lai iztaujātu par noziedzīgu nodarījumu, un nestrādājat vai saņemat nelielu algu, iespējams, jūs varēsiet saņemt bezmaksas juriskonsultu pakalpojumus atbilstīgi [Gardaí iecirkņa juridiskās konsultācijas programmai](#). Jums jāparaksta veidlapa juriskonsultam, iekļaujot paziņojumu, ka pelnāt mazāk nekā pieļaujamā robeža – € 20 316,00 vai saņemat sociālās labklājības pabalstus. Citi dokumenti nav jānoformē.

Ja jūs apsūdz noziedzīgā nodarījumā, jums ir tiesības pieteikties juridiskajai palīdzībai tās tiesas tiesnesim, kurā notiek process. Iesniegumu sauc par [bezmaksas juridiskās palīdzības apliecību](#). Jūsu juriskonsults palīdzēs jums iesniegt iesniegumu tiesā. Ja jums nav juriskonsulta, tiesnesis parasti piedāvās juridisko palīdzību un izvēlēsies jums juriskonsultu. Ja jūs apsūdz smagā noziedzīgā nodarījumā un jūs nestrādājat, iespējams, jums piešķirs juridisko palīdzību. Ja jūs nestrādājat, jums var piedāvāt aizpildīt veidlapu, kurā paziņojat par saviem ienākumiem un izdevumiem.

Saites

[Juridiskā palīdzība krimināllietās](http://www.legalaid.ie/) <http://www.legalaid.ie/>

[Īrijas Juristu biedrība](http://www.lawsociety.ie/) <http://www.lawsociety.ie/>

Lapa atjaunināta: 26/01/2012

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

2. Manas tiesības noziedzīga nodarījuma izmeklēšanas laikā

Kāds ir kriminālizmeklēšanas nolūks?

Kriminālizmeklēšanas nolūks ir reaģēt uz sūdzību par noziedzīgu darbību, ko iesniedzis sabiedrības loceklis, vai, ja *Gardaí* ir aizdomas, ka noticis krimināllikuma pārkāpums, lai atklātu likumpārkāpēju(-s). Parasti par atgadījumu ziņo sabiedrības loceklis un *Gardaí* uz to reaģē, uzsākot izmeklēšanu, lai noskaidrotu, vai tiešām ir noticis krimināllikuma pārkāpums, un, ja tā ir, sāktu izmeklēt lietu sīkāk.

Kas veic izmeklēšanu?

Gandrīz pilnīgi visos gadījumos tiesības izmeklēt noziedzīgu nodarījumu ir Īrijas policijai, ko sauc [An Garda Síochána](#). *Gardaí* var saņemt juridiskus norādījumus par izmeklēšanas labāko virzību no virsprokurora biroja juriskonsultiem (ģenerālprokurora darbinieki), kuri ir juridiski padomnieki un vairumu apsūdzību veic Īrijas valsts vārdā.

Kādi ir kriminālizmeklēšanas posmi?

Kriminālizmeklēšanas pirmais posms ir sabiedrības locekļa sūdzības iesniegšana vai iespējama noziedzīga nodarījuma atklāšana, ko veic *Garda* (Īrijas policijas virsnieks). *Gardaí* noskaidros, vai ziņotais atgadījums ir noziedzīgs nodarījums, un, ja tā ir, nodarījumu sāks izmeklēt.

Šajā posmā *Gardaí* izlemj, vai iespējamo noziedzīgo nodarījumu var uzskatīt par smagu. Termins „smags” attiecas uz jebkuru nodarījumu, par ko teorētiski var piespriest vismaz piecu gadu brīvības atņemšanu. Ja noziedzīgo nodarījumu pieskaita šai kategorijai, to var izmeklēt *Gardaí*, izmantojot savas pilnvaras jūs aizturēt *Gardaí* iecirknī, aizturēšanas laikā veicot iztaujāšanu. Tiesības aizturēšanas, apcietināšanas un iztaujāšanas laikā būs izskaidrotas turpmāk šajā faktu lapā.

Ja noziedzīgais nodarījums nav smaga rakstura, *Gardaí* būs lielāks pilnvaru ierobežojums. Parasti tai būs pilnvaras izmeklēt inkriminējamo noziedzīgo nodarījumu, bet nebūs pilnvaras aizturēt jūs izjautāšanas nolūkā. Policijai būs pilnvaras jūs aizturēt tikai, lai izvairītu apsūdzību par iespējamo nodarījumu. Ja saistībā ar noziedzīgu nodarījumu, kas nav smags, netiekat aizturēts, parasti saņemat pavēsti par ierašanos tiesā, lai sāktu tiesas procesu.

Izmeklēšanas trešais posms ir informācijas iegūšana, kas vēlāk tiesas procesā var kļūt par pierādījumu. Informācijas iegūšanas process var notikt dažādos veidos, un *Gardaí* tiesības iegūt šo informāciju ir atkarīgas no iespējamā noziedzīgā nodarījuma rakstura. Policijas tiesības aizturēt un izjautāt sniedz arī ierobežotas pilnvaras no jums iegūt kriminālistikas pierādījumus un cita veida iespējamās pierādījumus, par ko būs stāstīts šajā faktu lapā.

Gardaí pārstāvji par apsūdzības izvirzīšanu un apsūdzības būtību pieņems lēmumu paši vai pamatojoties uz [ĢP](#) norādījumiem. Lēmumu par lietas ierosināšanu gan par smagiem, gan mazāk smagiem noziedzīgiem nodarījumiem bieži vien pieņem *Gardaí*. Ja noziedzīgais nodarījums ir neparasts vai acīmredzami smags, vai arī tāds, kura lietas ierosināšanai būs nepieciešama ĢP palīdzība, *Gardaí* parasti lūgs ĢP sniegt norādījumus.

Manas tiesības izmeklēšanas laikā

Noklikšķiniet uz šīm saitēm, lai iegūtu vairāk informācijas par savām tiesībām dažādu izmeklēšanas posmu laikā.

[Manas tiesības aizturēšanas laikā \(1\)](#)

[Iztaujāšana un policijas izmeklēšana \(2\)](#)

[Pārmeklēšana \(3\)](#)

[Pirmā izskatīšana tiesā \(4\)](#)

[Sagatavošanās tiesas procesam \(5\)](#)

[Manas tiesības aizturēšanas laikā \(1\)](#)

Ja nodarījums ir „smags”, *Gardaí* ir pilnvaras [jūs aizturēt, lai iztaujātu](#). Tas nozīmē, ka jūs nodos *Gardaí* apcietinājumā un jums tur būs jāpaliek līdz likumīgā apcietinājuma beigām.

Vai *Gardaí* vajadzīgs orderis, lai mani aizturētu?

Nē. *Gardaí* nav obligāti vajadzīgs orderis aizturēšanai, ja pastāv aizdomas, ka jūs esat izdarījis noziedzīgu nodarījumu, kuru tā izmeklē.

Kur var notikt aizturēšana?

Gardaí var aizturēt mājās vai sabiedriskā vietā. Lai varētu jūs aizturēt, tai nepieciešamas tikai pamatotas aizdomas, ka jūs esat izdarījis noziedzīgu nodarījumu.

Vai es varu uzzināt savas aizturēšanas iemeslu?

Jā. *Gardaí* ir jāpasaka aizturēšanas iemesls.

Vai *Gardaí* var izmantot spēku, mani aizturot?

Jā. Policija var izmantot saprātīgu spēku, lai jūs aizturētu.

Pēc aizturēšanas

Jūs aizvedīs uz *Gardaí* iecirkni iztaujāšanai vai apsūdzības izvirzīšanai. Jūsu tiesības policijas iecirknī ir juridiski aizsargātas, un *Gardaí* iecirkņa atbildīgais virsnieks uzņemas atbildību par jūsu tiesību ievērošanu. Jūsu aizturēšanas laika ilgums *Gardaí* iecirknī ir atkarīgs no tiesību aktos noteiktajām pilnvarām, uz kuru pamata *Gardaí* ir jūs aizturējusi. Lūdzu, skatiet [Īrijas Pilsoņu brīvību padomes \(ICCL\)](#) tīmekļa vietni, lai iegūtu papildu informāciju par savām tiesībām.

Iztaujāšana un policijas izmeklēšana (2)

Vai es saņemšu paziņojumu par savām tiesībām?

Jā. Ja esat aizturēts, pamatojoties uz kādu no tiesību aktos noteiktajām pilnvarām, jūs saņemsiet paziņojumu par savām tiesībām aizturēšanas laikā. Paziņojums būs rakstisks un, ja nesaprotat angļu valodu, tam ir jābūt pārtulkotam jūsu dzimtajā valodā.

Vai es varu ziņot savai vēstniecībai?

Jā. Ja neesat Īrijas pilsonis, jūs par aizturēšanu varat paziņot savas valsts vēstniecībai vai konsulātam.

Es esmu no citas valsts. Vai man izmeklēšanas laikā jāatrodas Īrijā?

Tas nav obligāti. Ja pēc aizturēšanas beigām pret jums neizvirza apsūdzību, jūs varat pamest valsti un ceļot. Ja Īrijas valsts vēlas izvirzīt apsūdzību vēlāk, jūs varat brīvprātīgi atgriezties šajā nolūkā vai arī varat saņemt uzaicinājumu par izdošanu savā mītnes zemē. Ja pēc aizturēšanas beigām pret jums izvirza apsūdzību, jums jāstājas kompetentas tiesas priekšā. Tiesnesis pēc tam lems, vai jūs var atbrīvot pret galvojumu.

Vai man jāus runāt ar juriskonsultu?

Jā. Jums būs tiesības privāti runāt ar juriskonsultu. Ja nepazīstat nevienu juriskonsultu, atbildīgais virsnieks palīdzēs jums to atrast, izmantojot *Garda* iecirknī esošo sarakstu. (Skatiet arī [2. faktu lapu](#).)

Kad es varēšu runāt ar juriskonsultu?

Ja vēlaties runāt ar juriskonsultu, jūs nedrīkst iztaujāt, kamēr nav ieradies juriskonsults. Kad viņš ierodas, jums nekavējoties jāļauj ar viņu satīties.

Vai iztaujāšanas laikā klāt var būt juriskonsults?

Nē. Tomēr jums ir tiesības saņemt papildu juridisku konsultāciju iztaujāšanas laikā, ja rodas kāds jautājums, par ko neesat pārliecināts.

Ja es nevaru atļauties juriskonsultu?

Ja jūsu finanšu līdzekļi ir ierobežoti, jums var būt tiesības uz juriskonsulta konsultācijām, ko apmaksā saskaņā ar Īrijas Bezmaksas juridiskās palīdzības sistēmu (skatiet [1. faktu lapu](#)). Tomēr vienmēr ir ieteicams saņemt juridisku konsultāciju, bet finanšu līdzekļu jautājumu var pārrunāt ar savu juriskonsultu vēlākā procesa posmā.

Cik ilgi un kā mani izjautās manas aizturēšanas laikā?

Jūs vienā reizē var izjautāt līdz četrām stundām. Jūsu izjautāšanu jāveic pieklājīgi. Tā ir jāieraksta video, ja tas ir praktiski iespējams. Jums ir tiesības uz ieraksta kopiju tikai tad, ja pret jums ierosina lietu un tiesa dod rīkojumu to izsniegt jūsu juridiskajam padomniekam. Izjautāšanas laikā klāt drīkst būt tikai divi *Garda* virsnieki.

Vai man ir jāatbild uz jautājumiem?

Nē. Jūs varat [klusēt](#) izjautāšanas laikā, taču ņemiet vērā, ka tad, ja klusējat, atsevišķos gadījumos to var izmantot kā pierādījumu pret jums vēlāk tiesas procesā. Ja jūs atsakāties atbildēt uz atsevišķiem jautājumiem, šo atteikšanos var izmantot kopā ar citiem pierādījumiem, lai jūs atzītu par vainīgu.

Ja man lūdz informāciju, vai man tā ir jāsniedz?

Jums ir jāsniedz savi personas dati, lai *Garda* varētu jūs identificēt. Pirms nolemjat sniegt papildu informāciju, jums ir jāsaņem juridiska konsultācija. Ja esat aizturēts iztaujāšanas nolūkā, jūs tur aizdomās par smagu noziedzīgu nodarījumu un jebkura sniegtā informācija var kļūt par pierādījumu pret jums turpmākajā tiesas procesā.

Kas notiek, ja es pasaku kaut ko sev nelabvēlīgu?

Jums ir tiesības neliecināt pret sevi. Ja jūsu atbildes ir jums nelabvēlīgas, juridiskais padomnieks norādīs uz sekām, kas parasti ir tādas, ka jūsu teikto var izmantot kā pierādījumu pret jums.

Vai man ir jāļauj noņemt sev pirkstu nospiedumus un sevi nofotografēt?

Jā. Ja jūs aiztur saskaņā ar tiesību aktos noteiktajām pilnvarām, jūs var piespiest noņemt pirkstu nospiedumus un nofotografēt. Neļauj noņemt pirkstu nospiedumus un nofotografēt ir noziedzīgs nodarījums.

Vai Garda saglabā manus pirkstu nospiedumus mūžīgi?

Jā. Tomēr jūs vai jūsu juridiskais padomnieks var nosūtīt Garda pieprasījumu ar lūgumu iznīcināt materiālus, ja neierosinās lietu vai tiesas procesā esat attaisnots.

Vai man ir jānodod DNS vai citi intīmāki ķermeņa paraugi?

Ja esat aizturēts saskaņā ar tiesību aktos noteiktajām pilnvarām, *Garda* nepieciešama vecākā virsnieka atļauja tādu intīmu paraugu ņemšanai kā DNS, siekalas, nagi, zērnagu materiāls vai mutes dobuma šķidrums. Bez atļaujas nedrīkst ņemt pēdu nospiedumus, paraugu no dzimumorgānu zonas vai ķermeņa atverēm, ja vien jūs tam nepiekrītat.

Vai var pārmeklēt manu māju, uzņēmuma telpas, automobili vai citus tpašumus?

Jā. [Īrijas konstitūcija](#) un [Eiropas Cilvēktiesību konvencijā](#) noteikta jūsu fiziskās neaizskaramības un intimitātes ievērošana, taču šīs tiesības ir ierobežotas. *Garda* var pārmeklēt jūsu māju ar jūsu piekrišanu vai bez piekrišanas, ja ir kratīšanas orderis vai ja ierodas jūsu tpašumā, lai jūs atrastu un aizturētu. Papildinformāciju par pārmeklēšanām skatiet sadaļā [Pārmeklēšana \(3\)](#).

Vai es varu iesniegt apelācijas sūdzību par manu tiesību pārkāpumiem?

Par tiesību pārkāpumiem jums jāpastāsta saviem juridiskajiem padomniekiem, un tie jums ieteiks, kā un kad risināt šādus pārkāpumus.

Kurš ir atbildīgais virsnieks?

Atbildīgais virsnieks ir *Garda* virsnieks, kurš uzņemas atbildību par jūsu labklājību un tiesību aizsardzību. Šādam virsniekam ir jābūt katrā *Garda* iecirknī. Ja jums rodas problēmas aizturēšanas laikā, jums jālūdz atļauja runāt ar atbildīgo virsnieku.

Vai es varu runāt ar ģimenes locekli?

Jums ir tiesības informēt radnieku par faktu, ka esat aizturēts, taču tas nenozīmē, ka varat ar viņu runāt.

Kas notiek, ja es neļūtos labi, un kādas ir manas tiesības attiecībā un atpūtu un uzkodām?

Jums ir tiesības uz medicīnisku apskati, ja tāda ir nepieciešama, un jums ir tiesības uz pietiekamu atpūtu un uzkodām aizturēšanas laikā.

Vai par manu aizturēšanas laiku izveidos protokolu?

Par laiku, kamēr atrodaties *Garda* aizturēšanā, tiks izveidots protokols, kura kopiju varēsiet iegūt jūs vai jūsu juridiskais padomnieks.

Ja es nerunāju vai nesaprotu angliki?

Jums ir tiesības uz tulka pakalpojumiem, saņemot tulkojumus jūsu interesēs. Jums un jūsu juridiskajam padomniekam jāpieprasa, lai tulks, kurš tulko privātas apspriedes starp jums un jūsu juriskonsultu, nav tas pats, kas tulko jūsu jautājumu un atbilžu sesiju ar *Garda*. Tulkam jābūt pieejamam vienmēr, kad juriskonsults vai *Garda* vēlas ar jums runāt.

Cik ilgi mani var aizturēt?

Tas ir atkarīgs no pilnvarām, kas nosaka jūsu aizturēšanu. Garākais Īrijas tiesību aktos noteiktais periods ir septiņas dienas.

Pārmeklēšana (3)

Vai es varu uzzināt, kāpēc pārmeklē manu tpašumu?

Jūs varat jautāt un jums ir jāsaņem atbilde, kāpēc notiek pārmeklēšana un saskaņā ar kādām pilnvarām. Ja pārmeklē jūsu tpašumu, jums vēlākā laika posmā ir tiesības saņemt kratīšanas ordera kopiju.

Kā Garda veic pārmeklēšanu?

Policijai jāveic pārmeklēšana, ievērojot jūsu tiesības izvairīties no pazemojuma.

Vai Garda var paņemt sev līdz priekšmetus?

Jā. Policija var izņemt priekšmetus, par kuriem pamatoti uzskata, ka tos var izmantot kā pierādījumus. Tā var arī paņemt priekšmetus, kas var nebūt norādīti orderī, taču var būt pierādījumi citam noziedzīgam nodarījumam.

Vai es varu atrasties savā tpašumā, kamēr Garda veic pārmeklēšanu?

Jā. Jūs nedrīkstat veikt darbības, kas traucētu likumīgai pārmeklēšanai, taču jūs varat vērot pārmeklēšanu.

Vai var pārmeklēt mani?

Jā. Ja *Gardaí* ir pamatotas aizdomas, ka jūs esat izdarījis noziedzīgu nodarījumu, tai ir pilnvaras pārmeklēt jūs bez jūsu piekrišanas.

Vai mani vispirms ir jāaiztur?

Nē. Jūs var pārmeklēt pirms aizturēšanas.

Vai es varu uzzināt pārmeklēšanas iemeslu?

Jā. *Gardaí* jāpasaka pārmeklēšanas iemesls un jāatklāj, pamatojoties uz kādām pilnvarām, veic pārmeklēšanu.

Vai var pārmeklēt mani bez apģērba?

Jā. Jūs var pārmeklēt bez apģērba tikai tad, ja tas ir nepieciešams. Pārmeklēšanu bez apģērba jāveic slēgtā vietā *Gardaí* iecirknī tādā veidā, lai jums neizraisītu pazemojumu. Ja iespējams, pārmeklēšanu jāveic ārstam.

Vai mani pārmeklēs tā paša dzimuma persona?

Ja pārmeklēšana nav tikai drēbju pārmeklēšana, tad jūs ir jāpārmeklē tā paša dzimuma personai.

Pirmā izskatīšana tiesā (4)

Vai mani var paturēt apcietinājumā vai atbrīvot?

Jūs var paturēt apcietinājumā, ja uz tiesu esat atvests no *Gardaí* aizturēšanas, un tiesa ir atteikusi jūsu atbrīvošanu pret galvojumu.

Vai es varu iesniegt pieprasījumu atbrīvošanai pret galvojumu?

Vairumā gadījumu jūs varat [iesniegt pieprasījumu atbrīvošanai pret galvojumu](#), pirmajā reizē stājoties [apgabala tiesās](#) (zemākās instances tiesas) priekšā. Atsevišķos gadījumos (piemēram, ja esat apsūdzēts a par slepkavību) pieteikums jāiesniedz Augstajai tiesai, tādēļ pirms pieteikuma iesniegšanas jāpavada noteikts laiks apcietinājumā.

Jums ir tiesības uz juridisku pārstāvniecību, un atkarībā no jūsu ienākumu līmeņa pārstāvniecību apmaksās saskaņā ar bezmaksas juridiskās palīdzības sistēmu.

Vai man pateiks iemeslu, kāpēc *Gardaí* iebilst pret manu atbrīvošanu pret galvojumu?

Jā. Jums iepriekš ir jāuzzina iemesli, kādēļ *Gardaí* iebilst pret atbrīvošanu pret galvojumu. Jums ir tiesības lūgt atbrīvošanu pret galvojumu, taču atbrīvošana nav garantēta. Atbrīvošanu pret galvojumu var atteikt, ja tiesnesis uzskata, ka, atbrīvojot pret galvojumu, jūs varat neierasties tiesā, ietekmēt lieciniekus vai izdarīt citus smagus noziedzīgus nodarījumus, atrodoties brīvībā.

Vai es varu tikt atbrīvots pret galvojumu ar nosacījumiem?

Jā. Jūs var atbrīvot pret galvojumu ar nosacījumiem, piemēram, ja atdodat pasi, dzīvojat Īrijā, kamēr gaidāt tiesas sākšanos, un, ja regulāri ierodaties *Gardaí* iecirknī, nodrošinot šo nosacījumu izpildi. Tiesa var arī pieprasīt atdot naudu vai likt iesaldēt ģimenes locekļa vai drauga kontu Īrijas bankā, lai garantētu, ka jūs ievērojat atbrīvošanas pret galvojumu noteikumus.

Sagatavošanās tiesas procesam vai vainas atzīšana pirmstiesas izskatīšanā (5)

Vai pirms tiesas procesa es varu atzīt sevi par vainīgu visās vai dažās apsūdzībās?

Jā. Pret jums uzsāks tiesas procesu tikai tad, ja neatzīsiet sevi par vainīgu. Ja atzīstat savu vainu, pret jums neuzsāks tiesas procesu, bet būs jāierodas tikai uz sprieduma noklausīšanos.

Kā tas notiks?

Ja nevēlaties uzsākt tiesas procesu, jūs atzīstat savu vainu vienā vai vairākās pret jums izvirzītās apsūdzībās. Atzīšanās mazākā nodarījumā Īrijā nav paredzēta tiesību aktos, taču praksē ĢP var pieņemt atzīšanos dažās apsūdzībās un atcelt citas. Ja atzīstat savu vainu, jūs tiesās vēlāk un pirms sprieduma noklausīšanās jūs var ievietot apcietinājumā vai arī to var nedarīt.

Kā notiek sprieduma noklausīšanās?

Ja vien jums nav piespriests likumā noteiktais obligātais sods, piemēram, mūža ieslodzījums slepkavības gadījumā, jums ir tiesības uz sprieduma noklausīšanos un jūsu juridiskais padomnieks var vērsties pie tiesas, lai informētu par jūsu lomu noziegumā, kā arī jūsu personīgajiem apstākļiem.

Vai pirms tiesas procesa var mainīt apsūdzības?

Jā. ĢP līdz tiesas procesa sākuma dienai, to ieskaitot, var pievienot jaunas apsūdzības. Līdz tiesas procesa sākuma dienai var arī apsūdzības atcelt. ĢP līdz tiesas procesa sākumam, kā arī tā laikā var iesniegt papildu pierādījumus. ĢP jārikojas atbilstīgi taisnīgām procedūrām, kā arī nedrīkst tikt neizpausti pierādījumi vai atklāti materiāli, kas attiecas uz jums vai jūsu juridiskajiem padomniekiem.

Vai mani var apsūdzēt par noziedzīgu nodarījumu, par kuru jau esmu bijis apsūdzēts citā dalībvalstī?

Ja jūs esat bijis apsūdzēts un tiesāts par noziedzīgu nodarījumu vienā dalībvalstī, jūs nevar apsūdzēt par to pašu nodarījumu citā dalībvalstī. Tomēr, ja jūs esat bijis apsūdzēts kādā dalībvalstī, bet apsūdzības tika atsauktas, jūs var apsūdzēt par to pašu nodarījumu Īrijā.

Vai es saņemšu informāciju par pierādījumiem pret mani?

Jā. Jums jāsaņem dokumenti (saukti par „book of evidence” – pierādījumu apkopojumu) ar visiem pierādījumiem pret jums. Jums arī ir jāzina par materiāliem, kuri izveidoti jums inkriminējamā nozieguma izmeklēšanas rezultātā un kurus prokurors nebija paredzējis izmantot.

Vai es saņemšu informāciju par liecībām pret mani?

Jā. Jūs varat saņemt ierobežotu informāciju par liecībām pret jums. Jums ir tiesības zināt, vai liecinieki ir krimināli sodīti. Jums ir tiesības iegūt no lieciniekiem informāciju ar jūsu advokāta palīdzību konfrontējošās nopratināšanas laikā vai jūsu juridiskajiem padomniekiem veicot privātu izmeklēšanu.

Jums nav tiesību iegūt pilnīgu sarakstu ar liecinieku personas datiem. Jums nav tiesību ietekmēt lieciniekus tādā veidā, ko var uzskatīt par iebiedēšanu, vai mainīt tiesvedības gaitu, un šādas rīcības rezultātā var atcelt atbrīvošanu pret galvojumu vai izvirzīt papildu un turpmākas atsevišķas apsūdzības.

Vai es saņemšu „pierādījumu apkopojumu”?

Ja jūs tiesās par apsūdzībām smagā noziegumā, jums šie dokumenti ir jāsaņem 42 dienu laikā no apsūdzības izvirzīšanas dienas. Tiesa var pagarināt laika periodu, kurā valstij jāatdod šie dokumenti jums.

Ko es saņemšu?

Jūs saņemsiet dokumentu apkopojumu, kurā ietverts pamatojums valsts apsūdzībai pret jums. Šis apkopojums nav pilnīgs valsts apsūdzības lietas izklāstījums, un līdz tiesas procesa sākumam, kā arī tā laikā drīkst pievienot papildu pierādījumus. Pierādījumus, ko valsts izmantos apsūdzības uzturēšanai, vairumā gadījumu liecinieku sniegs mutiski tiesā zem zvēresta.

Kā es saņemšu pierādījumu apkopojumu?

Pierādījumu apkopojumu jums tiesā iedos *Gardaí* pārstāvis. Papildu pierādījumus parasti nodod jūsu juridiskajam padomniekam birojā vai tiesā.

Vai tiks pieprasīta informācija par manu sodāmību?

Jā. *Gardaí* ir tiesības iegūt informāciju par jūsu iepriekšējo raksturojumu, lai varētu veikt savu izmeklēšanu un lai varētu pieņemt lēmumu par jūsu piemērotību atbrīvošanai pret galvojumu, ja tiek izvirzīta apsūdzība. Policijai arī ir jāatsaukties uz jūsu sodāmības reģistru, ja tiek notiesāts, lai tiesnesis/-ši varētu noteikt piemērotu spriedumu. Iespējams atsaukties uz sodāmībām citās valstīs.

Vai pastāv ierobežojumi par atsaukšanos uz manu iepriekšējo raksturojumu?

Jā. Tiesas procesa laikā nedrīkst atsaukties uz iepriekšējo raksturojumu, ja jūsu juridiskie padomnieki nav iepazīstinājuši ar jūsu raksturojumu konfrontējošās nopratināšanas vai dokumentu iesniegšanas laikā.

Saites

[Papildinformācija par pārmeklēšanas pilnvarām, aizturēšanu un apsūdzības izvirzīšanu](#)

[Papildinformācija par Garda lomu](#) <http://www.garda.ie/>

[Virsprokura birojs un Ģenerālprokuratūra](#) <http://www.dppireland.ie/>

[Papildinformācija par tiesību aktiem](#) <http://www.irishstatutebook.ie/>

[1984. gada Kriminālprocesa likuma \(izturēšanās pret personām, kas atrodas apcietinājumā Garda iecirknī\) 1987. gada noteikumi](#)

[Irijas Pilsoņu brīvību padome](#) <http://www.iccl.ie/>

Lapa atjaunināta: 26/01/2012

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datus, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

3. Manas tiesības tiesas procesa laikā

Kas notiek pirms manas lietas nonākšanas tiesā?

Pirms lieta nonākšanas tiesā tiesnesis izlemj, vai jūs var atbrīvot pret galvojumu. Jums parasti ir tiesības tikt atbrīvotam pret galvojumu. Jūs var neatbrīvot pret galvojumu, ja pastāv aizdomas, ka neieradīsities tiesā, kā arī tad, ja esat mēģinājis/-usi vai mēģināsiet iebiedēt lieciniekus vai pastāv aizdomas, ka jūs varētu paveikt vēl vienu smagu noziegumu.

Ja tiesas procesā vēlaties pajauties uz alibi (t. i., uz kādu personu, kura apgalvo, ka bijāt kopā laikā, kad notika noziegums) tiesnesis jums lūgs pateikt [prokuroram](#) šīs personas vārdu.

Jums pirms tiesas ir tiesības uzzināt informāciju par lietu, kas ierosināta pret jums. Ja jūs to lūdzat, jums ir jāsaņem pārskats par pierādījumiem pret jums.

Kur notiks tiesas process?

Jums paziņos tās tiesas nosaukumu un adresi, kurā notiks tiesas process. [Irijas tiesu dienests](#) ir atbildīgs par visām tiesām un var jums palīdzēt atrast vajadzīgo tiesu.

Nelielas apsūdzības izskata apgabala tiesās, kurās tiesneši pieņem lēmumu vieni paši. Nopietnākas apsūdzības izskata iecirkņa tiesās vai Centrālajā krimināltiesā, kurās spriedumu izsaka zvērinātie.

Tiesas ir pieejamas sabiedrībai. Tomēr, ja apsūdzētais ir bērns vai ja tiesā seksuālu noziegumu, lietu izskata aiz slēgtām durvīm.

Vai tiesas procesa laikā var mainīt apsūdzību?

Vairumā gadījumu tiesas procesa laikā apsūdzību mainīt nevar. Var mainīt atsevišķas apsūdzības, ja to pieļauj likums. Piemēram, apsūdzību par bīstamu auto vadīšanu var mainīt uz mazāk nopietnu apsūdzību par neuzmanīgu braukšanu, ja tiesnesis izlemj, ka jūs braucāt neuzmanīgi, bet ne bīstami.

Ja tiesas procesa laikā atzīstat savu vainu visās apsūdzībās, tiesnesis lems par soda mēru. Pieņemot lēmumu, tiesnesis apsvērs nozieguma smagumu un jūsu personīgo situāciju. Par savas vainas atzīšanu sodu vajadzētu samazināt.

Jūs arī varat atzīt savu vainu dažās apsūdzībās, bet ne visās. Tiesnesis vai zvērinātie pieņems lēmumu par apsūdzībām, kuras neatzīstat. Pēc tam jums piespriedīs sodu par apsūdzībām, kurās pats atzināt savu vainu un par apsūdzībām, kurās jūsu vainu pierādīja.

Kādas ir manas tiesības tiesas procesa laikā?

Vairumā gadījumu jums ir jāpiedalās tiesas sēdēs. Ja neieradīsities tiesā, tiesnesis var izdot rīkojumu arestēt jūs un nogādāt tiesā apcietinātu. Dažos gadījumos tiesas sēde var notikt bez jums un jūs var notiesāt jūsu prombūtnē.

Ja nevarat ierasties tiesā negadījuma vai slimības dēļ, jums tas jāpasaka savam juriskonsultam un jāiesniedz medicīniska izziņa, kurā norādīts prombūtnes iemesls.

Jums ir tiesības uz tulka pakalpojumiem, ja nesaprotat valodu. Ja esat kurls, jums ir tiesības uz tulkojumu zīmju valodā.

Jums ir tiesības sevi tiesā aizstāvēt, ja vēlaties. Ja nevarat atļauties juriskonsultu, to var iecelt atbilstīgi [Juridiskās palīdzības programmai krimināllietās](#) atkarībā no apsūdzības smaguma. Jums ir tiesības izvēlēties savu juriskonsultu. Ja nevienu nezināt, tiesnesis var izvēlēties jūsu vietā. Ja neesat apmierināts ar savu juriskonsultu, jūs to varat nomainīt.

Jūs varat lūgt vārdu tiesas sēdē, taču tas nav obligāti. Melot, sniedzot liecību zem zvēresta, ir noziedzīgs nodarījums.

Kādas ir manas tiesības attiecībā uz pierādījumiem pret mani?

Jūs varat apstrīdēt pret jums iesniegtos pierādījumus, ja tie ir iegūti nelikumīgā ceļā. Piemēram, ja policija pārmeklēja jūsu māju bez kratīšanas ordera, tur iegūtos pierādījumus parasti tiesā neatzīst.

Jūs arī varat apstrīdēt pierādījumus, uzdodot lieciniekiem jautājumus, lai demonstrētu, ka viņi melo vai kļūdās. Jūs arī varat lūgt lieciniekiem sniegt pierādījumus, kas ir par labu jums vai demonstrē, ka apsūdzības liecinieki melo vai kļūdās.

Jūs varat nolīgt privātdetektīvu, lai iegūtu jums labvēlīgus pierādījumus. Pierādījumus atzīst tiesā, ja tie ir iegūti likumīgā ceļā.

Vai tiks ņemta vērā informācija par mani sodāmības reģistrā?

Iepriekšējo sodāmību pierādījumus [parasti](#) var ņemt vērā tiesas procesa laikā.

Tomēr, kad tiesnesis lemj par jūsu soda mēru, viņš/-a var ņemt vērā jūsu iepriekšējās sodāmības. Tas var ietvert arī iepriekšējās sodāmības citās valstīs.

Kas notiek tiesas procesa beigās?

Ja jūs atzīst par nevainīgu, tiesa ir beigusies un jūs esat brīvs.

Ja pierādīja jūsu vainu vai jūs atzīstat savu vainu, tiesnesis lems par jums piemērojamo soda mēru. Jums var piespriest naudas sodu vai [brīvības atņemšanu](#). Tiesnesis var atlikt sprieduma izpildi, ja jūs neizdarāt atkal citus noziedzīgus nodarījumus.

Tiesnesis pirms sprieduma pasludināšanas var lūgt [Probācijas dienestam](#) uzrakstīt par jums ziņojumu. Tas tiesnesim ziņos, vai jūs esat piemērots uzraudzībā risināt tās problēmas, kas ir cēlonis jūsu kriminālajām darbībām.

Ja tiesnesis to lūgs, Probācijas dienests sniegs atbildi, vai esat spējīgs veikt sabiedrisko darbu. Šādā gadījumā tiesnesis cietumsoda vietā var jums piespriest veikt 240 stundu neapmaksātu darbu.

Kāda ir cietušā loma tiesas procesa laikā?

Cietušais tiesā ir apsūdzības liecinieks. Cietušais sniegs liecību par to, ko ir redzējis saistībā ar apsūdzību.

Ja jūs tiek atzīstas vai atzīstat savu vainu, tiesnesis ņems vērā noziedzīgā nodarījuma ietekmi uz cietušo.

Saites

[Irijas tiesību aktu datu bāze](#)

[Irijas un Lielbritānijas judikatūras datu bāze](#)

Lapa atjaunināta: 26/01/2012

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis

dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsaucies. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

4. Manas tiesības pēc tiesas procesa

Vai es varu iesniegt apelāciju?

Jūs varat iesniegt apelāciju par piespriesto sodu vai pašu spriedumu. [Jūsu apelācijas veids](#) būs atkarīgs no tā, kāda tiesa izskatīja jūsu lietu. Apgabala tiesas lēmuma apelāciju var iesniegt iecirkņa tiesā. Iecirkņa tiesas vai [Centrālās krimināltiesas](#) lēmuma apelāciju izskata [Krimināllietu apelācijas tiesā](#). Ja vēlaties iesniegt apelāciju pret apgabala tiesas lēmumu, jums 14 dienu laikā prokuroram jāiesniedz dokuments, ko sauc pat „paziņojumu par apelāciju”. Tāpat jums 14 dienu laikā attiecīgā rajona tiesas ierēdnim jāiesniedz paziņojums par apelāciju un paziņojums par izsniegšanu. Ja vēlaties iesniegt apelāciju pret iecirkņa tiesas vai Centrālās krimināltiesas lēmumu, jums trīs dienu laikā pēc notiesāšanas procesa tiesnesim, kurš izskatījis lietu, jāiesniedz pieprasījums apelācijas atļaujai. Pēc tam „paziņojums par apelāciju” jānodod Krimināllietu apelācijas tiesas reģistratoram septiņu dienu laikā, ja atļauja ir atteikta, un 14 dienu laikā, ja atļauja ir piešķirta. Parasti šo procedūru veic jūsu advokāts.

Ja iesniedzat apelāciju pret apgabala tiesas lēmumu, jums ir tiesības pieprasīt lietas pilnīgu atkārtotu izskatīšanu. Tāpat jums ir tiesības iesniegt apelāciju pret spriedumu. Ja iesniedzat apelāciju pret iecirkņa tiesas vai Centrālās krimināltiesas lēmumu, jūs varat iesniegt apelāciju, pamatojoties uz tiesību normu nepareizu piemērošanu vai uzskatu, ka tiesas prāva bija neapmierinoša. Jūs varat apstrīdēt arī jums noteikto spriedumu.

Kas notiek, ja es iesniedzu apelāciju?

Ja iesniedzat apelāciju pret apgabala tiesas lēmumu, soda izpildi atliks, kamēr tiks izskatīta apelācija. Tādēļ jums būs jāuzņemas saistības, ko sauc par garantiju (*recognisance*) un kas var noteikt konkrētas naudas summas samaksu. Ja iesniedzot apelāciju pret apgabala tiesas lēmumu, jūs atrodaties cietumā, jums ir tiesības tikt atbrīvotam pēc paziņojuma par apelāciju iesniegšanas un garantijas saistību uzņemšanās. Ja atrodaties cietumā un vēlaties iesniegt apelāciju, cietuma amatpersonas sagādās nepieciešamās veidlapas.

Ja iesniedzat apelāciju pret apgabala tiesas lēmumu, var pāriet vairāki mēneši līdz apelācijas izskatīšanai. Ja iesniedzat apelāciju pret iecirkņa tiesas vai Centrālās krimināltiesas lēmumu, var pāriet ievērojami ilgāks laiks līdz apelācijas izskatīšanai.

Ja iesniedzat apelāciju pret apgabala tiesas lēmumu, jums ir tiesības sniegt jaunu liecību un izteikt atšķirīgus juridiskus argumentus apelācijas laikā. Ja iesniedzat apelāciju pret iecirkņa tiesas vai Centrālās krimināltiesas lēmumu, parasti jums nav atļauts sniegt jaunu liecību un to var darīt tikai izņēmuma gadījumos.

Kā notiek apelācijas izskatīšana?

Ja iesniedzat apelāciju pret apgabala tiesas lēmumu, jums ir tiesības pieprasīt lietas pilnīgu atkārtotu izskatīšanu. Ja iesniedzat apelāciju pret iecirkņa tiesas vai Centrālās krimināltiesas lēmumu, jūs vai jūsu advokāts var tiesai izskaidrot, kādēļ domājat, ka spriedums ir jāatceļ vai ka spriedums principā ir nepareizs.

Kas notiek, ja apelācija ir veiksmīga/neveiksmīga?

Ja apelācija ir veiksmīga, lieta ir izbeigta un jums vairs nav nekādu pienākumu attiecībā uz lietu. Ja apelācija ir neveiksmīga, apelācijas tiesa apstiprinās spriedumu. Ja apelācijas tiesa uzskata, ka spriedums principā ir nepareizs, tā var pastiprināt vai mīkstināt sākotnējo spriedumu.

Ja jūsu apelācija ir izskatīta, vairs nav tiesību iesniegt vēl vienu apelāciju. Tomēr Krimināllietu apelācijas tiesa var jums atļaut iesniegt apelāciju Augstākajā tiesā, ja tiesību normas nosaka ārkārtējas sabiedrības intereses.

Nepastāv vispārīgi noteikumi kompensācijas noteikšanai, ja jūsu apelācija ir veiksmīga. Ja spriedumu pārsūdzējāt Krimināllietu apelācijas tiesā, varat saņemt kompensāciju, ja esat saskāries/-usies ar tiesu sistēmas kļūmi. Tas notiek, ja Krimināllietu apelācijas tiesa atceļ spriedumu un apliecina, ka no jauna atklātie fakti pierāda, ka notikusi tiesu sistēmas kļūme. Šādi gadījumi ir ļoti reti. Ja Krimināllietu apelācijas tiesa apliecina tiesu sistēmas kļūmi, jūs varat iesniegt [tieslietu ministram](#) kompensācijas prasību.

Sodāmības reģistrā iekļauj spriedumu, ja tiesnesis jūs ir atzinis par vainīgu noziedzīgā nodarījumā.

Spriedums ir galīgs, ja jūs atzina par vainīgu vai pats/-i atzināt savu vainu. Tomēr jums vēl ir tiesības iesniegt apelāciju. Ja jūsu apelācija ir veiksmīga, no sodāmības reģistra jādzēš jūsu spriedums.

Es esmu no citas dalībvalsts. Vai pēc tiesas mani var aizsūtīt atpakaļ?

Ja esat notiesāts/-a par noziedzīgu nodarījumu, jūs nevar aizsūtīt atpakaļ uz jūsu valsti. Tomēr tiesa var ieteikt tieslietu ministram likt jūs deportēt. Tā var arī atlikt sprieduma izpildi vai daļu no sprieduma izpildes ar nosacījumu, ka jūs pametīsiet valsti. Tas nenozīmē, ka jūs deportē, taču, ja nepametīsiet valsti, jūs ievietos ieslodzījumā. Ja atrodaties cietumā, jūs varat iesniegt tieslietu ministram pieprasījumu izvest jūs no Īrijas, lai atlikušo sodu izciestu citā dalībvalstī.

Ja esmu notiesāts, vai mani var tiesāt vēlreiz par to pašu noziegumu?

Ja esat notiesāts/-a, jūs nevar tiesāt vēlreiz par to pašu noziegumu. Ja esat notiesāts/-a citā dalībvalstī, jūs Īrijā nevar tiesāt vēlreiz par to pašu noziegumu.

Informācija par apsūdzību/sodāmību

Jūsu sodāmības reģistrā iekļauj visas jūsu sodāmības. Ja esat pieaugušais, *Gardaí* (valsts policija) šo informāciju saglabā pastāvīgā reģistrā. *Gardaí* var saglabāt arī citu informāciju par jums. Jums ir tiesības lūgt labot vai izdzēst nepareizu personas informāciju par sevi. Šo informāciju jūs varat pieprasīt [Gardaí centrālajā pārbaudes nodaļā](#). Ja *Gardaí* neļauj jums piekļūt šai informācijai vai nelabo nepareizu informāciju, jums ir tiesības vērsties pie [datu aizsardzības komisāra](#).

Saites

[Īrijas tiesas](#)

[Pilsonu informācijas padome](#)

[Datu aizsardzības komisārs](#)

Lapa atjaunināta: 26/01/2012

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsaucies. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

5. Ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumi un citi maznozīmīgi pārkāpumi

Kā risina maznozīmīgus ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumus?

Par maznozīmīgiem pārkāpumiem, piemēram, ātruma pārsniegšanu, braukšanu, runājot pa mobilo tālruni (radiotelefonu), vai stāvēšanas noteikumu pārkāpumu izraksta „fiksēta soda protokolu”, kurā norādīts fikssēts laika posms soda naudas samaksāšanai pa pastu. Tikai tad, ja nesamaksājat naudas sodu, lietu iesniedz tiesā. Dažreiz protokolu par pārkāpumu jums iedos notikuma vietā, bet dažreiz to nosūtīs uz jūsu adresi.

Tomēr dažu pārkāpumu gadījumā, ja piemēro fikssētu sodu, vadītāja apliecībai piešķir „soda punktus”. Ja trīs gadu laikā saņemsiet divpadsmit soda punktus, jums Īrijā aizlieds vadīt transportlīdzekli. Ja samaksāsiet fikssēto naudas sodu, jūs saņemsiet mazāk punktus nekā tad, ja lietu iesniegs tiesā un jūs notiesās. Eiropas Savienība šobrīd strādā pie projekta, lai saskaņotu visu dalībvalstu vadītāju apliecību reģistrus.

Ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumus gandrīz vienmēr soda kārtības policijas virsnieki (*Garda*). Ņemiet vērā, ka Īrijā saskaņā ar likumu vadītājiem ir pienākums ņemt līdzi vadītāja apliecību un to uzrādīt pēc policijas (*Garda*) pieprasījuma.

Ja jūs dzīvojat Īrijā, bet esat citas dalībvalsts pilsonis, procesa laikā pret jums attieksies tāpat, kā attiecas pret Īrijas pilsoni.

Ja jūsu lieta nonāk tiesā, to apgabala tiesā (zemākā līmeņa tiesa) izskata tiesnesis bez zvērinātājiem. Ja neesat apmierināts ar rezultātu, jūs varat apstrīdēt lēmumu par notiesāšanu vai par soda naudu augstāka līmeņa tiesā (skatiet [4. faktu lapu](#)).

Vai šie pārkāpumi ir redzami manā sodāmības reģistrā?

Visi notiesāšanas gadījumi par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem tiek saglabāti *Garda* datorreģistrā. Sods ļoti nenozīmīgā lietā, piemēram, par ātruma pārsniegšanu, parasti nav uzskatāmas par kriminālu sodāmību. Tomēr, ja jūs apsūdz par smagāku nodarījumu, piemēram, par bīstamu auto vadīšanu, transportlīdzekļa vadīšanu reibumā vai braukšanu bez apdrošināšanas, sodāmību iekļaus jūsu sodāmības reģistrā. Šādu nodarījumu sods saskaņā ar procedūru, kas izklāstīta [4. faktu lapā](#). Ja jūs apsūdz šādā nodarījumā, jums nekavējoties jāsaņem juridiska konsultācija.

Kā risina citus nelielus pārkāpumus

Visizplatītākie nelielie pārkāpumi ir ātruma pārsniegšana un braukšana, runājot pa mobilo tālruni. Dažādu citu pārkāpumu gadījumos, piemēram, braukšanai pa autobusa joslu, var izrakstīt „[fiksēta soda protokolu](#)”, nepiešķirot soda punktus. Auto vadīšanu, neņemot vērā citus satiksmes dalībniekus, tostarp neuzmanīgu braukšanu, soda ar naudas sodu un soda punktiem.

Tikai tad, ja nesamaksājat fiksēto naudas sodu, lietu iesniedz tiesā. Kā minēts iepriekš, to izskatīs apgabala tiesā. Jūs vienmēr varat apstrīdēt apgabala tiesas rīkojumu, kā minēts iepriekš.

Lapa atjaunināta: 26/01/2012

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.